

Prof. MUDr. František Heřmanský, DrSc.

* 22. 2. 1916 Praha

+ 8. 12. 1980 Praha

Mládí prožil na Slovensku, v rodině českého učitele. Maturoval v Bratislavě, kde také začal studovat medicínu. Když byl vyhlášen Slovenský štát (1939), odešel studovat do Prahy. Ani tam to však neměl jednoduché, protože vysoké školy v Praze byly po německé okupaci uzavřeny. Během války pracoval v Nemocnici pod Petřínem, kde získal mnoho praktických zkušeností a kde také začal se sebevzděláváním v hematologii, a to jak klinické, tak laboratorní. Teprve po skončení války mohl dokončit studium. Doktorát medicíny získal v roce 1946. Nastoupil na interní oddělení k prof. Netouškovi v Praze Motole, kde také vedl centrální hematologickou laboratoř. V roce 1950 následoval prof.

Netouška na I. interní kliniku, který se stal jejím přednostou, jako asistent. V roce 1957 byl převeden jako samostatný vědecký pracovník do nově založené Laboratoře pro patofyziologii krevetvorby a jater při I. Interní klinice. Kromě výzkumné práce se věnoval výuce mediků. V roce 1960 převzal vedení I. interní kliniky prof. Hoenig.

V roce 1962 získal F. Heřmanský po obhájení habilitační práce o antitrombinech docenturu pro obor vnitřního lékařství. V roce 1968, po emigraci současného přednosty, prof. Hoeniga, byl rektorem pověřen vedením této kliniky. V roce 1969 byl jmenován řádným profesorem vnitřního lékařství a v roce 1972 jmenován přednostou I. Interní kliniky.

Plně se věnoval hematologickému výzkumu. Jeho výzkum se týkal především problematiky hemokoagulace, hematologické morfologie a hematoblastóz. Je také autorem řady nových cytochemických metod využívaných v klinické diagnostice. Řada z nich měla prioritu i v celosvětovém měřítku.

Světoznámý je také Heřmanského-Pudlákův syndrom, který popisuje krvácivý stav související s albinismem (Stav charakterizovaný trombocytopenií z poruchy skladovacích granul, okulokutánním albinismem s autozomálně recesivní dědičností, ukládáním pigmentu v makrofázích a v některých případech i zánětlivé střevní onemocnění typu Crohnovy terminální ileitidy). Pavol Pudlák (1923), český internista byl žák F. Heřmanského. Působil jako profesor vnitřního lékařství a předseda Československé hematologické společnosti v rocích 1982 – 1986. Spolu s F. Heřmanským je nositelem Státní ceny za objevení syndromu Heřmanského a Pudláka.

Kromě normální vysokoškolské výuky habilitoval několik žáků a vychoval celou řadu spolupracovníků, vytvořil svou hematologickou školu. Jeho vrstevníci litují, že nese-psal pro obor hematologie učebnici, protože byl v tomto oboru ve své době naším nejvýznamnějším hematologem a jeho vědomosti by byly pro obor velkým obohacením. Stalo se to kvůli jeho přesvědčení, že na psaní takových knih je dost času.

Zemřel nenadále na infarkt myokardu při práci na své klinice, když měl před sebou mnoho zajímavých pozorování, mnoho zajímavých studentů, které mohl ovlivnit a také mnoho pacientů, kterým mohl zmírnit utrpení, nebo je zcela vyléčit. Byl hematologem světového významu, dostalo se mu mezinárodních ocenění. Pracoval také aktivně v Čs. Lékařské společnosti, zvláště pak v odborné společnosti hematologické.